

Ympäristövaliokunta

Tiistai 12.5.2020 klo 10.00—11.13

Läsnä

puheenjohtaja Hannu Hoskonen kesk
varapuheenjohtaja Tiina Elo vihr
jäsen Petri Honkonen kesk
jäsen Petri Huru ps
jäsen Mai Kivelä vas
jäsen Johan Kvarnström sd
jäsen Sheikki Laakso ps
jäsen Niina Malm sd
jäsen Sari Multala kok
jäsen Mikko Ollikainen r
jäsen Mauri Peltokangas ps
jäsen Saara-Sofia Sirén kok
jäsen Katja Taimela sd
jäsen Mari-Leena Talvitie kok
jäsen Ari Torniainen kesk

Sihteerit

valiokuntaneuvos Marja Ekroos
valiokuntaneuvos Tuire Taina

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 15 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2021-2024

Valtioneuvoston selonteko VNS 1/2020 vp

Asiantuntijalausunto VNS 1/2020 vp YmV 12.05.2020 ympäristöministeriö Asiantuntijalausunto A 3

Asiantuntijalausunto VNS 1/2020 vp YmV 12.05.2020 Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra Asiantuntijalausunto B 3

Asiantuntijalausunto VNS 1/2020 vp YmV 12.05.2020 Metsähallitus Asiantuntijalausunto C 3

Pöytäkirja YmVP 18/2020 vp

Valiokunnan lausuntoluonnos Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmas-
ta vuosille 2021-2024 D 3

Eriävä mielipide ps.pdf E 3

Eriävä mielipide kok.pdf F 3

Valiokuntaan ovat saapuneet kirjalliset lausunnot:

- ympäristöministeriö, liite
- Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra, liite
- Metsähallitus, liite

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Hyväksyttiin seuraavat muutokset:

Kappaleen 12 kolmanneksi lauseeksi uusi lause: ”Liikenteen päästöjen vähentämistä on jatkettava teknologianeutraalisti siten, että myös perinteisten polttomoottoriautojen päästöt pyritään vähentämään.”

Kappaleen 12 loppuun lisäys: ”Ympäristövaliokunta pitää oikean suuntaisena toimenä 4 milj. euron lisäystä kuntien ja alueiden ilmastotyön vauhdittamiseen. Myös kuntien luonnonsuojelutyön rahoitusta on tarpeen tarkastella, koska ratkaisut luonnon monimuotoisuuden tukemiseksi ovat usein paikallisia.”

Kappaleen 13 loppuun lisäys: ”Valiokunta painottaa, että tuettavien hankkeiden ympäristövaikutuksia esimerkiksi kasvihuonekaasupäästöihin, hiilinieluihin ja biodiversiteettiin tulee arvioida koko elinkaaren ajalta.”

Kappaleen 15 loppuun lisäys: ”Valiokunta kiirehtii keskeneräisten neuvottelujen saamista päätökseen ja painottaa MAL-sopimusten ripeää voimaansaattamista tärkeänä osana asunto- että ilmastopoliittisten tavoitteiden saavuttamista. Kaupunkien kyky ylläpitää investointeja infra- ja asuntorakentamiseen on koronakriisin jälkihoidossa on olennaista.”

Kappaleen 16 loppuun lisäys: ”Valiokunta painottaa kehittämisohjelman tärkeyttä asuntopoliittisten tavoitteiden kunnianhimoisessa saavuttamisessa.”

Suoritettiin seuraavat äänestykset:

- ed. Kivelä ehdotti vpj. Elon kannattamana kappaleeseen 2 neljännen lauseen jälkeen lisäystä: ”On selvää, että kaikilla elvytystoimenpiteillä ei voi olla positiivisia ympäristövaikutuksia, mutta edes merkittävästi työllisyyttä tukevilla elvytystoimenpiteillä ei saa olla suuria negatiivisia vaikutuksia ilmastoon, kestävään luonnonvarojen käyttöön ja biodiver-

Pöytäkirja YmVP 18/2020 vp

siteettiin (ns. do no harm -periaate).” Ehdotuksesta äänestettiin lausuntoluonnosta vastaan. Ehdotus hyväksyttiin äänin 12—3.

- ed. Sirén ed. Multalan kannattamana ehdotti uuden tasapainoisen valtiontalouden ja ympäristönsuojelutoimien välistä suhdetta käsittelevän kappaleen lisäämistä kappaleen 2 jälkeen. Ehdotuksesta äänestettiin lausuntoluonnosta vastaan. Lausuntoluonnos hyväksyttiin äänin 9—3 (3 tyhjää).

- vpj. Elo ehdotti ed. Kivelän kannattamana kappaleen 4 alkuun seuraavaa lisäystä: ”Nopeiden ja kunnianhimoisten päästövähennysten saavuttamiseksi tarvitaan toimia kaikilla yhteiskunnan sektoreilla, jotta Suomi saataisiin hallituksen linjausten mukaisesti hiilineutraaliksi vuonna 2035. Erityisesti taakanjakosektorin ja maankäytön päästöihin sekä hiilinielun vahvistamiseen tähtääviä toimia on ohjattava kansallisilla ohjauskeinoilla.” Ehdotuksesta äänestettiin lausuntoluonnosta vastaan. Ehdotus hyväksyttiin äänin 12—3.

- ed. Kivelä ehdotti vpj. Elon kannattamana kappaleen 4 kolmanneksi lauseeksi lisäystä: ”Samalla markkinoiden toimintaa vääristävien ympäristölle haitallisten valtiontukien tarpeellisuutta tulee arvioida entistä kriittisemmin.” Ehdotuksesta äänestettiin lausuntoluonnosta vastaan. Ehdotus hyväksyttiin äänin 12—3.

- vpj. Elo ehdotti ed. Kivelän kannattamana kappaleen 8 loppuun seuraavaa lisäystä: ”Ekologisen kestävyyskriisin hillitsemiseksi tarpeellisten toimien takia olisi oleellista, että kaikkien julkisten toimien ilmasto- ja ympäristövaikutuksia arvioitaisiin julkisen talouden suunnitelmassa ja talousarviossa niin paljon kuin mahdollista.” Ehdotuksesta äänestettiin lausuntoluonnosta vastaan. Ehdotus hyväksyttiin äänin 12—3.

- ed. Sirén ehdotti ed. Multalan kannattamana kappaleen 11 alkuun lisäystä: ”Vallitseva koronakriisi ei ole syy perääntyä ilmastotavoitteista eikä tavoitteista luonnon monimuotoisuuden pysäyttämiseksi.”

- Vpj. Elo ehdotti ed. Ollikaisen kannattamana sanan ”vähintään” lisäämistä kappaleen 11 toiseksi viimeiseksi sanaksi.

Kokous keskeytettiin klo 10.35 hallitusryhmien neuvottelutauon ajaksi. Jatkettiin kokousta klo 10.40.

- vpj. Elon ennen taukoa tekemästä ehdotuksesta äänestettiin lausuntoluonnosta vastaan. Ehdotus hyväksyttiin äänin 9—1 (5 tyhjää).

- ed. Sirénin ennen taukoa tekemästä ehdotuksesta äänestettiin lausuntoluonnosta vastaan. Lausuntoluonnos hyväksyttiin äänin 9—3 (3 tyhjää).

- ed. Taimela ehdotti ed. Kivelän kannattamana, että kappaleen 14 loppu muutetaan kuulumaan seuraavasti: ”Valtion tukeman asuntotuotannon jatkuminen lama-aikana on aikaisemminkin toiminut osaltaan elvytysluonteisena toimenä ja onkin tärkeää, että nämä avustukset ovat vähintään suunnitellusti käytettävissä ja niiden korottaminen osana elvytystoi-

Pöytäkirja YmVP 18/2020 vp

mia on toimenpidevalikoimassa. Valiokunta muistuttaa hallitusohjelmaan sisältyvän 10 000 uuden ARA-asunnon tavoitteen tärkeydestä ja painottaa sen merkitystä.” Ehdotuksesta äänestettiin lausuntoluonnosta vastaan. Ehdotus hyväksyttiin äänin 10—3 (2 tyhjää).

Ps ja kok ilmoittivat jättävänsä eriävän mielipiteen. Merkittiin, että ne jätetään sihteerille tiistaina 12.5.2020 klo 14.00 mennessä.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Lausuntoon jätettiin eriävä mielipide: ps, kok.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

4. Selvitys eduskunnan perustuslaissa turvatus tiedonsaantioikeuden toteutumisesta

Valiokunnan oma asia O 35/2020 vp

Valiokunnan lausuntoluonnos Selvitys eduskunnan perustuslaissa turvatus tiedonsaantioikeuden toteutumisesta A 4

Sihteerä esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen sellaisenaan.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

5. Muut asiat

- Muita asioita ei ollut.

6. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on tiistaina 26.5.2020 klo 10.00.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Marja Ekroos